

۲۰۱۵/۱۱/۲۲

و، عطار

هیأت حقیقت یاب:

دلیل سقوط قندوز ضعف رهبری و پیچیدگی ساختاری بود

۲۱ نوامبر ۲۰۱۵ میلادی - مصادف به ۳۰ عقرب ۱۳۹۴ هجری شمسی

برگرفته از وبسایت بی بی سی فارسی

آقای صالح با تأکید بر این که "بزرگترین ناکامی در رهبری است"، گفت که برخی نهاد های دولتی "در سطح ستراتیژیک و در سطح عملیاتی دروغ می گویند.

هیأت حقیقت یاب برای بررسی دلایل سقوط شهر قندوز در شمال افغانستان، با اعلام نتایج تحقیقات خود، "ضعف رهبری و پیچیدگی ساختارهای دولتی" را دلیل اصلی سقوط این شهر به دست طالبان دانسته است.

این هیأت پنج نفری که به ریاست مشترک امرالله صالح، رئیس سابق اداره امنیت ملی و فاروق وردک، وزیر سابق معارف (آموزش و پرورش) در ۱۸ میزان (کارش را به دستور اشرف غنی رئیس جمهور آغاز کرد، امروز (۳۰ عقرب) گزارش خود را با رسانه ها در میان گذاشت.

آقای صالح گفت که این هیأت برای تهیه گزارش ۲۰۰ صفحه ای خود، بیش از دوهزار صفحه اسناد و مدارک مربوط به سقوط قندوز را بررسی کرده و با افراد مختلفی، از مقام های دولتی گرفته تا افراد عادی مصاحبه کرده است.

او افزود که سؤال اصلی در این تحقیق این بود که آیا دلیل اصلی سقوط قندوز "دسیسه بود یا ناکامی یا هر دو؟" آقای صالح گفت: "ما به دسیسه سازمان یافته برخوردیم".

شهر قندوز سه روز در کنترل طالبان بود.

رئیس سابق امنیت ملی توضیح داد که هیأت حقیقت یاب کارش را بر سه موضوع اصلی متمرکز کرد: رهبری ستراتیژیک، وضعیت تشکیلاتی نهاد ها و وضعیت دسترسی به امکانات.

او گفت: "ما ستراتیژی اقدام را نقد و بررسی کردیم. ما نهادی به نام شورای امنیت ملی افغانستان را که ریاست آن با رئیس جمهور افغانستان است، نقد، بررسی و تحلیل کردیم. ما خلاء هایی را که در شیوه کار این نهاد است آشکار کردیم. [این که این نهاد] با روش موجودش چقدر باعث فضای ابهام شده، ما آن را آشکار کردیم".

آقای صالح با تأکید بر این که "بزرگترین ناکامی در رهبری است"، گفت که برخی نهاد های دولتی "در سطح ستراتیژیک و در سطح عملیاتی دروغ می گویند. ما این دروغ ها را در گزارش آشکار کرده ایم".

او افزود: "یکی از اشتباهات بزرگ ستراتیژیک دولت این بود که "چهار دره" را طالبان می گیرند و اقدام صورت نمی گیرد، "دشت ارچی" را طالبان می گیرند و اقدام صورت نمی گیرد. بعداً آن ها پیشروی می کنند و "آفتاش" را می گیرند. "آفتاش" بزرگترین روستای "خان آباد" است در شرق قندوز".

آقای صالح گفت به دنبال این اقدامات طالبان در چند ماه گذشته، "دولت به ابتکار ضعیفی متوسل می شود و قیام مردمی را ایجاد می کند. نیرویی بی نظم در شرق قندوز به وجود می آورد. یعنی قبل از ورود به قندوز، طالبان شهر قندوز را به محاصره کشیده بودند".

رئیس کمیسیون حقیقت یاب دومین و بزرگترین ناکامی در دفاع از قندوز را "پیچیدگی ساختارها" عنوان کرد و به عنوان مثال گفت که نبود تعریف مشخص در روابط بین والی و قوماندان پلیس در ولایت، باعث سردرگمی میان نیروها شده و آن ها در روز بحران نمی دانند که از چه کسی اطاعت کنند.

آقای صالح گفت که مشکلی در کمبود امکانات یا دسترسی به آن نبوده است. به گفته او، هیچ سربازی به دلیل عدم دسترسی به غذا و مهمات عقب نشینی نکرده، بلکه برعکس، بخشی از جنگ افزارهای آنها بدست طالبان افتاده است. امرالله صالح: "اردو حتی نتوانست که در برابر پیشروی طالبان به درون شهر عکس العمل نشان دهد".

او افزود مدتی را که هیأت در گزارش خود بررسی کرده از ماه ثور تا روز ۷ میزان سال جاری را در بر می گیرد، یعنی یک روز پس از سقوط شهر قندوز و روزی که نیروهای امریکایی ستون مهاجمان گروه طالبان را در نزدیک میدان هوایی قندوز بمباران کردند.

رئیس هیأت حقیقت یاب دشواری هایی را در سطح عملیاتی هم توضیح داد و گفت زمانی که طالبان در ساعت ۳ بامداد ۶ میزان عملیات تهاجمی خود را از چهار سو به شهر قندوز آغاز کردند، بسیاری از زمینه های این عملیات را با استفاده از ضعف نیروهای دولتی آماده کرده بودند و به این دلیل توانستند تا ساعت ۴:۳۰ عصر همان روز این شهر را تصرف کنند.

امرالله صالح گفت که گروه طالبان برای تصرف شهر ستراتیژیک قندوز که تنها پنج کیلومتر در کمتر از هفت کیلومتر مساحت دارد، به سه تاکتیک روی آورد: اول جنگ طولانی و خسته کن با پلیس محلی، دوم پراکنده کردن جغرافیای جنگ به هدف پراکنده کردن نیروهای اردو از قندوز و سوم نفوذ در درون شهر.

آقای صالح افزود وقتی که قوای پلیس کاملاً خسته شدند و واحدهای اردو هم به بدخشان، بلخ و برخی مناطق دیگر پراکنده شدند، طالبان مرکز اصلی اردو را دور زدند و به مواضع پلیس به عنوان نقطه های ضعف دولت حمله کردند. به گفته او، در چنین حالتی اردو حتی نتوانست که در برابر پیشروی طالبان به درون شهر عکس العمل نشان دهد. آقای صالح گفت که دولت گزارش هیأت حقیقت یاب را خوانده و قرار است که دیدگاه های خود را در باره آن تا فردا، (یکشنبه، اول قوس) اعلام کند. او افزود که این هیأت کار خود را با استقلال کامل انجام داده و تحت تأثیر هیچ گونه الزام اخلاقی، حقوقی و سیاسی قرار نگرفته است.

کلمات و اصطلاحات فارسی ایران با معذرت از بی بی سی با کلمات و اصطلاحات زبان دری افغانستان از طرف نویسنده تعویض شده است.